27. číslo / 2018

Občasník obyvatel a přátel obce Česká

Zprávy z České

Milí spoluobčané!

Letos si zima dala načas a největšími mrazy udeřila až na samém konci. Přesto je na začátku března už jaro nadohled, dny se prodlužují a příroda se začíná probouzet. Na výpravu za jarními kytičkami bychom vás chtěli v tomto čísle občasníku pozvat. Je obdivuhodné, jak se přes všechen mráz a sníh derou k životu, a pohled na ně potěší oko i duši.

Blíží se také Velikonoce, největší křesťanský svátek. V žádném jiném nemá k sobě tak blízko smrt i nový život. Smrt i zrození nového života jsou okamžiky, kdy se tak nějak dotýkáme věčnosti. Konfrontují nás s něčím, co nás přesahuje. Jsme radostně fascinovaní, když jsme svědky zrození a příchodu nového člověka, stejně tak silně, ale s velikým smutkem, prožíváme jeho odchod. To všechno nacházíme i v Ježíšově příběhu a stejně tak i v životě každého z nás. Velikonoční poselství je plné naděje. Za hranicemi našeho mnohdy neutěšeného a nespravedlivého světa stojí milosrdný Bůh. Ten teprve řekne poslední slovo. V Ježíšově příběhu jím bylo vzkříšení.

Ať už se vás křesťanská tradice Velikonoc dotýká nebo ne, přeji vám při příležitosti těchto jarních svátků kromě radosti a štěstí také naději. V letošním roce osudových výročí si můžeme uvědomovat, že i celý náš národ procházel obdobími, kdy měl „na kahánku“, kdy se stahovala mračna a tu naději bylo třeba pevně chránit a uchovávat. Přeji nám všem, aby nás nikdy neopouštěla!

Jana Chiniová, starostka

Bledule v údolí
Chlébského potoka

Vítání občánků

Za loňský rok 2017 přišlo na svět 14 nových občánků naší obce. Ta na jejich uvítání uspořádala v úterý 27. února 2018 malé neformální setkání. Budoucí kamarádi se tak poprvé mohli společně sejít v doprovodu svých rodičů, dědečků, babiček i sourozenců. A s obdivem nutno podotknout, že se malí občánkové na této jejich asi první společenské akci chovali velice spořádaně. Odměnou jim byly drobné dárky od obce, kytička pro maminku a pohoštění pro všechny. Rodiče na oplátku věnovali fotografie svých ratolestí do „miminkovské“ kroniky, kterou obec vede při této příležitosti a kterou si jednou nově zaznamenaní jistě rádi prohlédnou. Přejeme jim všem šťastné vykročení do života!

Počátky historie obce
Zemědělství 1785 - 1948

Sokolovna
SEČOVNE

Důležitá oznámení

OBEC ČESKÁ 2018

jarní mobilní svoz odpadů

Přistavení kontejnerů proběhne

v sobotu 28. dubna 2018 od 8.00 do 11.00 hodin.

u Obecního úřadu Česká.

Co lze odevzdat při mobilním svozu:

Velkoobjemový odpad -
rozměrné odpady z domácností- koberce, starý nábytek….
Nebezpečný odpad -
oleje, brzdové kapaliny, barvy, ředidla a jiné chemikálie, včetně znečištěných obalů z těchto odpadů, akumulátory, monočlánky, hnojiva, čistící prostředky a léky, elektrospotřebiče z domácností atd.

SAKO BRNO

Chovatelé psů pozor!

Kvůli množícím se stížnostem žádáme všechny pejskaře, aby se chovali ohleduplně, uklízeli po svých psech hromádky a hlavně je nenechali volně pobíhat na veřejných prostorách obce!

Zápis do Mateřské školy Česká

na školní rok 2018/2019

se koná

v pátek 4. 5. 2018 od 12.30 -15.00 hod.

v budově MŠ Česká.

Zápisné formuláře jsou k vyzvednutí přímo v MŠ
nebo ke stažení na webových stránkách
www.msceska.cz

Bližší informace budou včas zveřejněny na nástěnce v MŠ i na webových stránkách školy.

TĚŠÍME SE NA VÁS!!!

Zápis do první třídy ZŠ Lelekovice

se koná dne

9. dubna 2018 od 13 do 18 hodin

K zapsání dítěte zákonný zástupce předloží občanský průkaz a rodný list dítěte.

Zákonný zástupce dítěte může při zápisu požádat o odklad školní docházky, ke kterému doloží nejpozději do 30 dnů od podání žádosti doporučující posouzení příslušného školského poradenského zařízení a také odborného lékaře nebo klinického psychologa.

Více informací na www.zslelekovice.cz

Plánované akce

17. 3. 2018	Zvonaři Evropy	16.00 hod. sokolovna
25. 3. 2018	Maškarní bál pro děti	16.00 hod. sokolovna
13. 4. 2018	Kamínek pro školu	
15. 4. 2018	Podivné příhody pana Pimpipána	16.00 hod. sokolovna
30. 4. 2018	Pálení čarodějnic	18.00 hod. Horka
19. 5. 2018	Den Ponávky	
10. 6. 2018	Pohádkový den v České	

Zvonaři Evropy – Petr R. Manoušek opět v České!

Přijměte pozvání na další poutavou přednášku p. Petra R. Manouška, tentokrát **o významných evropských zvonařích**. Ti tvoří zároveň i celosvětovou zvonařskou elitu (na všech ostatních kontinentech velké zvonárny zanikly) a pan Manoušek do ní již dlouhé roky patří, takže nám podá informace opravdu z první ruky. Jistě také povypráví o své vlastní zajímavé práci v největší zvonařské dílně na světě v nizozemském Astenu.

Akce, která volně naváže na loňský „Návrat zvonů do České“, se uskuteční **v sobotu 17. března v 16 hod. v sále obecní sokolovny v České.** I tentokrát se můžeme těšit na zvonohru z dílny pana Manouška, i když v poněkud skromnějším provedení. Jedná se o nástroj umístěný v Betlémské kapli v Praze, odkud bude pro naši akci krátkodobě zapůjčen. Kromě toho na nás čeká i promítání fotografií a filmů a kdo nestihl fotografickou výstavu o bývalé zvonárně p. Manouška v České, bude mít opět možnost ji zhlédnout. Prostoru se dostane i všem dotazům, pan Manoušek rád přednášku přizpůsobí zájmům publika.

Srdečně zve obec Česká

Účastníci evropského kongresu zvonařů v Norsku

DĚTSKÝ KARNEVAL

OBEC ČESKÁ SRDEČNĚ ZVE NA

25.3. 2018
OD 16:00
SOKOLOVNA ČESKÁ

● KLAUN ● REJ MASEK ● SOUTĚŽE

Divadelní soubor J. K. Tyla ve Slatině

DIVADELNÍ soubor TYLA ve Slatině Josefa Kajetána

Přemyslovo náměstí 18, 627 00 Brno

---

uvádí reprízu pohádky

PODIVNÉ PŘÍHODY PANA PIMPIPÁNA

v neděli 15. dubna 2018
v 16.00 hodin v České u Brna
v obecní sokolovně

Režie:
Ludmila Slancová-Slavíková
Hrají:
Zdeněk Pospíšil, Dana Hájková st., Petr Čampa, Jiřina Rozmánková, Radek Náměstek, Dana Hájková ml., Petra Striegelová, Radek Raputa, Radek Kotrla

Vstupné:
Děti 30 Kč, dospělí 50 Kč
Činnost divadla podporuje MČ Brno-Slatina

Divadlo v České

Divadlo má v naší obci dlouhou tradici. Asi nejvíce byl v uvádění divadelních představení aktivní Sokol, a to během meziválečného období. Fascinující je, že naši sokolové dokázali secvičit i tři divadelní hry ročně, a byly to i kusy docela náročné. O tom svědčí už vůbec první jejich představení, Paličova dcera J. K. Tyla. Premiéra se uskutečnila 19. října 1919, to ještě sokolovna nestála a sokolové se scházeli v hostinci u Baumannů. Od roku 1922 však již hráli ve svém. Sál sokolovny příležitostně využívali i sokolové z Lelekovic (než si postavili vlastní). Kromě divadel zde probíhala i řada hudebních vystoupení pozvaných umělců v rámci různých oslav a akademií. Se stupňujícím se ohrožením republiky rostla i touha pořádat takové kulturní vlastenecké podniky. Vyvrcholením – na dlouhou dobu posledním – bylo Dostaveníčko na hřišti v Horce (jinak tehdy v tzv. Tyršově háji) ještě v létě 1939, které bylo doslova národní slavností vlastenců z širokého okolí, se soutěží o nejhezčí národní kroj.

Tyršův háj (dobový název hřiště v Horce)

Podívejme se krátce do kroniky na dění v r. 1937:

Letošním rokem se zvýšila činnost osvětová. Sociální demokrati pořádali přednášku p. Zatrapy se světelnými obrazy o Španělsku, kde zuří občanská válka. O přednášku byl značný zájem. Vzájemnost Včela pořádala přednášku se světelnými obrazy o cestách po Moravě. Sokol uspořádal přednášku štrm. Plška: „Vojenské povinnosti čs. občana“. Sehrál tři divadelní představení; k oslavě svátku svobody „Zvony“ od Robla s přednáškou A. Doležala o 28. říjnu.

Národní socialisté sehráli dvě představení. Církev československá uctila památku Mistra Jana Husa bohoslužbami v sokolovně. Lelekovický Sokol uspořádal v sokolovně pohostinské představení divadelního souboru Václava Šindlera, který všeobecně je znám pod jménem „stréček Křópal“. Vzájemnost Včela pořádala akademii na oslavu 40. výročí založení potravinového spolku Včela v Brně.

O rok dříve, v roce 1936, *sehrálo členstvo Sokola dvě divadelní představení a žactvo Sokola k „Svátku matek“ také jedno představení.*

Z dochovaných plakátků můžeme dopátrat, že tím posledně jmenovaným byla pohádka „Květ štěstí“, a dokonce si mladé herce-sokolíky můžeme prohlédnout na fotografiích z archivu Viléma Pavelky st.

Po válce se opět divadlo v České hrálo, postupně však byla tradice zpřetrhána, a to na dlouhá desetiletí. Až se objevila paní Iva Šlachtová, hybná síla budoucího hereckého spolku, a vzniklo Čedivadlo! To se psal rok 2008 a jak si snadno dopočítáte, letos náš divadelní spolek oslaví už 10 let svého trvání. A jak to všechno začalo?

Někdy v létě roku 2008 se skupina mladých maminek v České rozhodla, že pro své ratolesti si na Mikuláše zahrají divadlo. Plán to byl smělý. Scénář sehnala Iva Šlachtová, vytipovala další adepty na herce a přidělila jim role. Kupodivu nikdo moc neprotestoval, a tak se někdy na sklonku léta a začátku podzimu 2008 sešlo v místní obecní sokolovně prvních 8 členů na historicky první zkoušce. Tento počet ještě nebyl konečný, jelikož výše zmíněný scénář pohádky „O zakletém drakovi" byl napsán pro 14 postav. Proto každý člen dostal za úkol sehnat ve svém okolí další ochotníky. Záměr se podařilo uskutečnit, dokonce se povedlo nadchnout pro naši věc talentovaného hudebníka z Vranova, pana Zbyňka Krasla. Ten se ujal hudební stránky věci a vše se dalo do pohybu. (Z oficiálního textu Čedivadla)

Dodejme jen, že za tu dobu zvládlo Čedivadlo nastudovat pět pohádek a že je mohli zhlédnout diváci kupříkladu na Vranově, v Kuřimi, Předklášteří, Rousínově, Rajhradě, Brankovicích, Pikárci a dokonce i v Troubkách nad Bečvou. Mnozí si jistě alespoň na některou z pohádek vzpomenou:

2009 O zakletém drakovi
2011 O tichém šlapacím království
2012 Karkulka si poradí
2014 O baculatém království
2018 Pirátská pohádka

Kromě obdivuhodných hereckých výkonů se divadelní představení pyšní i skvělou výpravou. Kulisy i kostýmy, které si sami herci vyrábějí, by jim mohla závidět kdejaká profesionální scéna. I když počtem uvedených her Čedivadlo poněkud pokulhává za někdejšími Sokoly, musíme smeknout před množstvím energie i vlastních prostředků, které členové spolku do své činnosti vkládají.

Pohádka O baculatém království

Obec Česká pak poskytuje divadlu bezplatně prostory ke zkouškám a představením.

Nejdůležitější je, že Čedivadlo umí rozdávat lidem radost, a to je také největším zadostiučiněním všem členům spolku. Přejeme mu, aby se mu to dařilo i nadále a do příštích let co nejvíc úspěšných premiér!

Poslední hra, ***Pirátská pohádka***, ještě voní novotou. Její premiéra se uskutečnila 25. února 2018 a kdo ji nestihl, může se těšit na další uvedení před Vánocemi (9. 12. 2018). Více se o Čedivadle dozvíte na webu obce v kolonce *instituce a spolky* anebo na facebookových stránkách s názvem *ČEdivadlo*.

Přírodní perly za humny – tip na jarní vycházku

Kopec Čebínka se vypíná svou výškou 433 m n. m. nad obcí Čebín, a když kolem projíždíme, už jen velice těžko nasajeme onoho genia loci, který tu na návštěvníky ještě před několika desítkami let dýchal. Kdo si zamiloval slovenská vápencová pohoří, jejich odhalené bílé skalky a travnaté svahy se záplavami zářivých květů, jakoby se tu s jejich miniaturním provedením setkával. Květena Čebínky upoutala pozornost i budoucího věhlasného botanika a docenta Masarykovy university RNDr. Jana Šmardy, takže již r. 1936 vydal její podrobný popis. Tehdy ještě netušil, že už za třicet let, v osudných šedesátých letech, povedou spolu se svým bratrem Františkem marný boj za zachování tohoto kousku ráje na zemi, a že v nerovném souboji nakonec stejně zvítězí záměr vybudovat gigantickou vápenku a vytěžit jedinečný prostor skalnaté stepi.

Čebínka kdysi a dnes

A že šlo skutečně o vzácnou lokalitu, dosvědčují i slova dalšího uznávaného přírodovědce RNDr. Vojena Ložka, který v jednom rozhovoru uvedl: *Říká se, že naše země je pestrá a bohatá, což je sice pravda, ale ty hodnotné živé a neživé objekty mají jednak malý rozsah a jednak jich není moc. Taková Sněžka nebo hadcová step u Mohelna nebo Čebínka za Tišnovem zlikvidovaná lomem nebo Smrčina na Šumavě čelící lyžařským nárokům jsou* ***nenahraditelné.***

Nechejme se ale zavést na dosud nezdevastovanou Čebínku průvodcem milým a povolaným, naším kronikářem a rovněž zaníceným botanikem **Ing. Jiřím Saulem**:

Bylo to na konci května roku 1946, kdy jsem poprvé stanul na jejím jižním úpatí. Přijeli jsme tehdy na kolech s kuřimským učitelem a pozdějším významným mykologem RNDr. Františkem Šmardou na botanickou exkursi. Byl to on, kdo mě – tehdy začínajícího botanického eléva – uvedl do botanického výzkumu regionu rodného Kuřimska, krajiny mého srdce, které jsem zůstal věrný dodnes. Říká se, že první dojem zůstane v paměti na celý život. Dodnes si živě vzpomínám, jak jsme spolu pomalu stoupali po pěšince na jižním úbočí mezi vápencovými skalkami a teráskami pokrytými černou rendzinou a mechy a lišejníky. Jako první mi padnul do oka modře kvetoucí rozrazil rozprostřený a vedle něho již odkvetlý koniklec

Malhostovická pecka s hojným výskytem koniklece velkokvětého

velkokvětý. Pan učitel jmenoval další a další kytky a s údivem jsem sledoval tu pestrou paletu barev. Na skalnaté ostrožně vlály bílé kosárky kavylů, všude kolem roztroušené bizarní zakrslé borovice, mléčnou bělostí kvetoucí keře mahalebek, odkvetlé dříny, četné keře hlohů, žanovců měchýřníků a růží. Vystoupili jsme až k vrcholu. V bohatém křovinném podrostu s dominujícím dubem šípákem jsem v úžasu poprvé viděl nevídanou populaci azurově kvetoucí kamejky modronachové. Skutečná botanická zahrada. Tak to bylo mé první setkání s květenou Čebínky.

A pan Saul pokračuje už poněkud smutněji:

Po celá léta jsem trpně sledoval, jak bagry ukrajují sousto po soustu, jak po staletí se vytvářející krásná příroda postupně mizí a „šutroviště" Čebínka se stává nezhojitelnou ránou na těle krajiny. Vzpomínám si, jak RNDr. František Šmarda, se kterým jsem byl v neustálém kontaktu až do jeho smrti (1974), když již pro nemoc nemohl vycházet do jeho milované přírody, se stále o Čebínku zajímal. Bohužel jsem mu nemohl přinášet potěšující zprávy.

Dnes můžeme být rádi, že nám v blízkosti Čebínky zůstaly zachované (a jsou chráněné) další drobné vápencové útvary, protože i ty byly během minulosti místními lidmi odtěžovány. Na pěknou procházku na Drásovský kopeček a Malhostovickou pecku bychom vás chtěli pozvat. Právě na začátku jara zde rozkvétají koberce konikleců a pohled je to úchvatný. Celkem tu vykvete kolem 5000 rostlin. Pokud tedy zatoužíte po dlouhé zimě potěšit své oko, stačí si vyšlápnout po zelené značce z Čebína (přes Čebínku s rozhlednou) a nebo od Kuřimi přes Zlobici, nebo šlápnout do pedálů po cyklostezce. Případně se můžete dopravit autem až do blízkosti obou útvarů. To se ostatně hodí i pro průzkum situace, koniklece nekvetou zase tak dlouho a snadno bychom se mohli s tím pravým okamžikem minout.

Podle článku p. Saula o Čebínce

Stará legenda praví, že balvan ležící na jižní části Drásovského kopečku není jen tak obyčejným kamenem. To tudy před dávnými časy projížděli svatebčané do sousední vesnice, když tu začaly zvony zvonit poledne a oznamovaly čas pokleknout k polední modlitbě. Svatebčané nedbali, nechtěli se zdržovat a takhle to dopadlo: kočár se i s nimi proměnil v kámen, který se už z místa nehne. Říká se mu dodnes Kamenná svatba.

Vykopávky – nové objevy v České

Někdo chodí na procházky s hlavou skloněnou kvůli kytičkám, jiný zajásá, když nalezne starý střep. A je velice dobře, že takoví všímaví lidé mezi námi jsou, vždyť tam, kde by jiný prošel bez povšimnutí, další podle neklamných znaků nalezne pravěkou osadu!

Na podzim r. 2016 se to podařilo RNDr. Martinu Culkovi z Lelekovic, když procházel po oraništi v katastru naší obce. V lokalitě zvané Dlouhé Vrbky, v poli na jižním okraji staré České (za Buchtovýma) si všiml kusů vyorané mazanice (hliněná malta), některé měřily i 10 cm. Když zde v prostoru asi 25 x 10 m objevil ještě několik kostí a dva střepy, bylo jasné, že bude stát za to toto místo prozkoumat.

A tak se tým sestavený z nadšenců z okolí (ve složení Martin Culek, Petr Saul, Přemysl Mikauš, Tomáš Saul a Ondřej Culek) pustil do práce. Pánové vykopali (samozřejmě po získání patřičných povolení) 25 m dlouhou a 1 m širokou sondu. Narazili na objekt, jehož asi polovinu půdorysu se jim podařilo odkrýt. V něm nalezli velké kusy mazanice s otisky plev i dřevěných latí a kůlů, kosti, velké na sebe navazující střepy, nahromaděné kameny a dokonce i dobře zachovalý keramický přeslen (součást vřetene používaného ke spřádání nití).

Nálezy byly datovány do mladší doby bronzové, objekt je pravděpodobně součástí většího sídliště, kterému by stálo za to věnovat další archeologickou pozornost. Zvlášť s přihlédnutím k významným objevům, ke kterým došlo nedaleko při budování rychlostní komunikace v 80. letech minulého století. Tehdy se Česká mimo jiné dostala na seznam lokalit s nejstarším výskytem tzv. jordanovské kultury na Moravě.

Výzkum nové lokality Dlouhé Vrbky byl zatím ukončen a zpráva o něm, sepsaná RNDr. Martinem Culkem, uložena v archivu. Autor ji laskavě poskytl i naší obci, za což jemu i celému týmu děkujeme.

VYHLEDÁVACÍ SONDA U ČESKÉ od SSZ.
Modrá šipka ukazuje zachycený záp. okraj prehistorického objektu.

Ohlédnutí za uplynulými akcemi

Fašank 2018

Sport – fotbal Lelekovice

AC LELEKOVICE - termíny utkání - Jaro 2018

Den		Mladší přípravka		Mladší žáci		Starší žáci / Adamov		Muži	
NE	25.3.		x		x		x	V-15,00	ČAFC 2011
SO	31.3.		x		x		x	V-15,30	Obřany
NE	8.4.		x		x	D-13,00	Medlánky B	D-15,30	Medlánky B
PÁ	13.4.	V-16,00	Bohunice		x		x		x
NE	15.4.		x	V-10,00	Obřany	V-9,00	St. Lískovec	V-15,30	Řečkovice
NE	22.4.	D-11,30	Líšeň U8 B	D-13,30	Lokomotiva B	V-14,30	Chrlice / Rajhradice	D-16,00	Slovan B
PÁ	27.4.	V-16,30	Svratka D		x	D-17,30	Kohoutovice B		x
NE	29.4.		x	V-10,30	Tuřany		x	V-13,30	Svratka B
NE	6.5.	D-10,00	Soběšice	D-12,00	Bohunice	D-14,00	Lokomotiva	D-16,30	St. Lískovec
NE	13.5.	D-10,30	Tuřany	V-10,00	Chrlice / Rajhradice	V-14,15	Medlánky B	V-16,00	Řícmanice
PÁ	18.5.	V-17,30	Slatina		x		x		x
NE	20.5.		x	D-12,00	Jundrov	D-14,00	St. Lískovec	D-16,30	Start B
SO	26.5.		x		x		x	V-10,30	Bosonohy B
NE	27.5.	D-10,30	Chrlice B	V-17,00	Zbrojovka (d)	D-12,30	Chrlice / Rajhradice		x
SO	2.6.		x		x	V-13,30	Kohoutovice B		x
NE	3.6.	V-10,00	Lokomotiva B	D-14 00	Slatina/Slovan B		x	D-16,30	Líšeň C
SO	9.6.		x		x		x	V-16,30	Chrlice
NE	10.6.	D-10,30	Bystrc B	V-15,00	Bílovice	V-11,30	Lokomotiva		x
NE	17.6.		x		x		x	D-16,30	Lokomotiva

Žlutě označené zápasy se odehrají doma, přijďte fandit!

Zpravodaj obce Česká. Ev. č. MK ČR E 21297. Neprodejné! Vydává OÚ Česká nákladem 440 výtisků. Připomínky a podněty zasílejte na e-mail hruskadada@seznam.cz nebo doručte na OÚ Česká. Redakční úpravy vyhrazeny.

Uzávěrka dalšího čísla: 1. května 2018